

Flyktingdag og flyktningsabbat

Verdens flyktingdag markeres hvert år den 20. juni. I 2026 legges det vekt på betydningen av trygghet og å stå sammen med mennesker på flukt til alle er trygge.

UNHCR rapporterte om 123,2 millioner mennesker på flukt ved utgangen av 2024 i sin Global Trends-rapport, og 117,3 millioner ved utgangen av juni 2025 i sin Mid-Year Trends-rapport.

Forslag til bibeltekster:

- Matteus 25,35–40
- Mosebok 10,18–19
- Mosebok 19,33–34
- Lukas 10,25–37
- Hebreerne 13,2
- Åpenbaringen 7,9–17

Forslag til fellessanger, fra Salmer og sanger:

Denne prekenen fra ADRA er skrevet for Adventistkirkene med tanke på flyktningsabbaten og Verdens flyktingdag. Den kan brukes som den er, eller som en ressurs som tilpasses lokale forhold.

Hovedbudskap: Guds omsorg for «den fremmede» viser hvem han er.

Prekenen er skrevet som en pastoral og bibelsk appell, med et tydelig oppdragsperspektiv. Den er ikke ment som et politisk innlegg, men som en invitasjon til å se mennesker i sårbare situasjoner med Jesu blick – og til å la hans medfølelse prege menighetens liv og vitnesbyrd.

World refugee sabbath, TED og Adventist Review:

<https://ted.adventist.org/news/5-questions-about-refugee-sabbath/#:~:text=World%20Refugee%20Sabbath%20is%20a%20designated%20day%2C%20usually,experiences%2C%20offer%20support%2C%20and%20advocate%20for%20their%20rights.>

<https://new.adventistreview.org/living-faith/world-refugee-sabbath/>

TIL ALLE ER TRYGGE

Å se «den fremmede» med Jesu øyne

Flyktningsabbaten, 2026

En preken fra ADRA.

Hovedtekst: Matteus 25,35 – «Jeg var en fremmed, og dere tok imot meg.»

Å se mennesker med Guds øyne

I dag markerer adventistkirker over hele verden flyktningsabbaten som en global markering av Verdens flyktningdag, som hvert år er den 20. juni.

Dagen er viet mennesker som har måttet flykte fra hjemmene sine på grunn av krig, forfølgelse, vold eller katastrofer. Det er en dag for å anerkjenne motet og utholdenheten deres, og for å minne oss selv om at bak ordet «flyktning» finnes mennesker. Bak tallene finnes menneskeliv. Bak statistikken finnes historier og bak hver flukt er familier, hjem, tap og ofte håp som nekter å bukke under.

Årets budskap for Verdens flyktningdag er enkelt:

Til alle er trygge

Dette er ord som både utfordrer og gir håp.

Det utfordrer oss fordi mange mennesker i verden lever uten trygghet og stabilitet. For noen er det uklart hvor de skal bo neste måned. Andre vet ikke om eller når de kan vende hjem. Foreldre er usikre på om barna kan få fortsette skolegangen. Og mange lever med en uro for om stedet der de er nå, fortsatt vil være trygt i morgen.

Samtidig rommer disse ordene et løfte. De minner oss om at Gud heller ikke i dag har glemt mennesker som er drevet på flukt. Bibelen viser oss en Gud som ser de sårbare, som hører ropene fra de som lider, som verner den fremmede, og som samler mennesker og gir dem et sted å høre til.

Gjennom arbeidet i ADRA hører vi iblant mødre fortelle om farlige reiser med barna sine, i håp om å finne trygghet. Vi lytter til fedre som har måttet forlate alt de kjenner og ungdom som har fått skolegangen avbrutt, og som står ovenfor en svært usikker framtid.

Det som likevel ofte gjør sterkest inntrykk er hvordan mennesker evner å bære sine tap. Vi ser motstandskraft, mot og vilje. Vi møter mennesker som har hatt mange grunner til å gi opp, men som likevel holder fast ved håpet om at morgendagen kan bli bedre.

Store tall kan skape mismot og gjøre det vanskelig å ta alvor et inn over oss. Når vi hører at over hundre millioner mennesker drives på flukt, blir det ubegripelig. Vi klarer ikke å forestille oss så mange liv på én gang.

Men tenk deg at en familie kom inn døren i kirken din i dag, med det de klarte å bære i en liten bag.

En mor med to barn, på flukt fra vold.

En far som måtte velge raskt hva han skulle ta med – og hva han måtte la bli igjen.

Et barn som ikke lenger har en seng å sove i, fordi hjemmet ikke finnes lenger.

Da blir det nært.

Flyktninger er ikke først og fremst tall. De er fedre og mødre, barn og unge. De er skoleelever, lærere, bønder, næringsdrivende, menighetsmedlemmer og pastorer. De er mennesker som har fått livene sine brått avbrutt av forhold de selv ikke rår over.

Bibelen forteller oss at Gud ser hver eneste av dem.

For noen er flyktninger først og fremst et politisk spørsmål. For andre handler det om økonomi. For andre igjen blir de bare tall i en rapport. Men for Gud er de sønner og døtre, skapt i hans bilde.

Det stiller oss overfor et viktig spørsmål: *Hvordan ser vi dem?*

Gjennom hele Bibelen møter vi en Gud som søker seg mot mennesker i sårbare situasjoner. En Gud som legger merke til de som samfunnet overser. En Gud som hører ropene fra dem som blir undertrykt. En Gud som verner den fremmede. Som samler dem som er spredt. Som fører mennesker hjem.

Derfor kan vi si: Guds omsorg for den fremmede demonstrerer Guds karakter.

Vår måte å møte den fremmede på, viser om vi deler hans hjerte.

Gud ser den fremmede

En av de vakreste sannhetene i Bibelen er at Gud ser mennesker andre ikke legger merke til.

Verden ser tall. Gud ser navn.

Verden ser statistikk. Gud ser historier.

Verden ser flyktninger. Gud ser sine barn.

Fra bibelens begynnelse lærer vi noe grunnleggende om menneskers verdi. I Første Mosebok står det at hvert menneske er skapt i Guds bilde. Alle. Ikke bare de som ligner oss. Ikke bare de som snakker språket vårt eller tror slik vi gjør. Hvert menneske. Hvert barn. Hver mor. Hver far. Hver flyktning. Hver familie på flukt er skapt i Guds bilde.

Dette forandrer alt. Et menneskes verdi avgjøres ikke av nasjonalitet, inntekt eller utdanning. Ikke av bakgrunn, språk, status eller papirer. Menneskers verdi bestemmes av Gud selv.

Mennesker kan miste hjemmene sine, eiendeler og arbeid. De kan miste tryggheten. De kan miste muligheten til å vende tilbake dit de ble født. Men de mister aldri verdigheten som de har fått av Gud. De mister aldri det faktumet at de er skapt i Guds bilde.

I møte lidelse er det lett å bare se problemer. I møte med flyktninger ser vi kanskje kun behovene deres. Vi kan møte familier på flukt og bli overveldet over hvor komplisert alt er. Men Gud ser mennesker. Han ser sitt bilde i dem. Han ser smerten, historiene, bønnene og framtiden deres.

I Andre Mosebok, da Israels folk led i Egypt, sier Gud: «Jeg har sett hvordan mitt folk blir undertrykt.» Han sier ikke: «Jeg har lest en rapport.» «Jeg er klar over situasjonen, men...» Han sier: «*Jeg har sett.*»

Bibelens Gud ser. Det er gode nyheter for alle mennesker som føler seg glemt.

Når vi begynner å se mennesker slik Gud gjør, blir det vanskelig å holde fast ved likegyldighet. Fordi Gud ser, må også hans folk se. Gud ser *alle* mennesker med blikk for verdi og verdighet

Gud elsker den fremmede

Når vi leser bibelen nøye, oppdager vi noe viktig: Guds omsorg for den fremmede er ikke et enkeltstående tema. Det går igjen gjennom hele Skriften.

Store deler av Bibelen forteller om mennesker på vandring – og om en Gud som ikke forlater dem.

Adam og Eva ble sendt ut av Eden. Abraham forlot sitt hjemland og levde som fremmed i et land han ikke kjente. Jakob var lenge borte fra hjemmet. Josef ble fremmed i Egypt. Israelfolket levde som utlendinger i generasjoner. Senere ble hele folket ført i eksil til Babel. Gang på gang befant mennesker seg i en situasjon der de var fremmede.

Kanskje det er derfor at Gud stadig ba dem om å huske.

I 5. Mosebok 10,18–19 står det: «Han gjør rett for farløse og enker og elsker innflytteren, så han gir ham mat og klær. Dere skal også elske innflytteren, for dere var selv innflyttere i Egypt.»

Legg merke til noe viktig her: Oppfordringen til å elske den fremmede er knyttet til hukommelse. Elsk den fremmede, *fordi du selv var fremmed.*

Gud ønsket at folket skulle huske hvordan det er å være sårbar, å leve uten makt, uten trygghet og uten kontroll. Å være avhengig av andres godhet. Ikke minst: Å vite og huske på at man selv er blitt møtt med nåde.

En av de største farene i det åndelige livet er å glemme hvor Gud fant oss. Når vi glemmer vårt eget behov for nåde, blir det mindre rom for medfølelse. Når vi glemmer at vi selv har vært avhengige av

andre, kan vi møte dem som er det i dag, med hardhet. Når vi glemmer at Gud tok imot oss, kan vi bli mer tilbakeholdne med å ta imot andre.

Men når vi husker nåden, blir hjertet mykere. Når vi husker hvordan vi selv er blitt møtt, blir det lettere å møte andre på samme måte. Når vi husker at også vi en gang sto utenfor, blir det mer naturlig å åpne rommet for flere.

I 3. Mosebok 19,34 går det enda lenger: «Den som bor hos dere som innflytter, skal være som en av deres egne landsmenn. Du skal elske ham som deg selv.»

Dette er radikalt. Gud ber ikke bare sitt folk om å tåle den fremmede. Han sier ikke bare: «Ikke gjør urett mot dem.» Han sier: «*Elsk dem.*» La dem få samme plass som en av deres egne. Møt dem med verdighet. Gi dem en velkomst. La dem få høre til.

Derfor er gjestfrihet en selvfølgelig del av evangeliet. Når vi tar imot andre, speiler vi Gud som tok imot oss. Når vi viser nåde, gjenspeiler vi nåden vi selv har fått. Når vi elsker den fremmede, blir Guds karakter synlig.

Det er også verdt å legge merke til at Gud i Det gamle testamentet ofte nevner den fremmede sammen med enken og den farløse. Disse var blant de mest sårbare i samfunnet. De manglet ofte beskyttelse, talspersoner og ressurser. Likevel identifiserer Gud seg med dem. Han gjør det tydelig at troen må vises i rettferdighet, barmhjertighet og omsorg for dem som er utsatt.

Trofasthet mot Gud har alltid hatt med rettferdighet å gjøre. Et liv med Gud gir også et større rom for andre mennesker. Profetene så dette klart. De målte folkets åndelige liv ut fra hvordan de behandlet de fattige, de undertrykte og den fremmede. Tilbedelse var aldri ment å stå alene, løsrevet fra medfølelse.

Mika uttrykker dette enkelt: «Hva krever Herren av deg? Å gjøre det som er rett, vise barmhjertighet og vandre ydmykt med din Gud.» Rettferdighet. Barmhjertighet. Ydmykhet. Dette er ikke bare ord eller tanker. Det sier noe om hvem Gud er.

Ellen White satte ord på det samme når hun skrev at «velgjørenhetens arbeid, slik det beskrives i evangeliet, ikke skal ha andre grenser enn menneskers behov og lidelse». Med andre ord: Kristen omsorg begrenses ikke av hva som er enkelt. Den stanser ikke ved grenser eller nasjonalitet. Den springer ut av menneskelig nød.

Når Gud ser den fremmede, ser han ikke en «utenforstående». Han ser et menneske han elsker. Og hvis vi ønsker å speile hans hjerte, må vi øve oss på å se mennesker på samme måte.

Gud med oss

Når vi tenker på Jesu fødsel, ser vi gjerne for oss en fredelig stall. Vi tenker på gjeterne som kom for å tilbe, englene som sang, og de vise mennene som kom med gaver. Vi ser for oss et øyeblikk preget av undring og håp – og det er helt riktig.

Men julefortellingen slutter ikke i Betlehem. Ganske snart oppstår det fare.

I Matteusevangeliet leser vi at kong Herodes, som følte seg truet av nyheten om en ny konge, beordret at barn skulle drepes. Det som begynte som en fortelling om glede, ble raskt en fortelling om flukt.

Midt om natten fikk Josef en beskjed fra Gud: «Stå opp! Ta barnet og moren hans med deg, og flykt til Egypt. Bli der til jeg sier ifra, for Herodes kommer til å lete etter barnet for å drepe det.»

Flykt. Dra nå. Ikke vent. Ikke utsett. Legg planene til side. Ta familien din og reis.

Josef gjorde som han fikk beskjed om. Maria gjorde det samme. Og Guds Sønn ble flyktning. Kongenes konge var avhengig av å bli tatt imot i et fremmed land. Himmelen Herre opplevde å miste sitt hjem. Verdens frelser var et barn på flukt.

Gud valgte ikke å frelse på avstand. Han gikk inn i vår virkelighet. Han delte vår sårbarhet.

Jesus forstår hva det vil si å være på flukt – ikke bare fordi han vet alt, men fordi han selv har erfart det. Han vet hva det vil si å forlate hjemmet sitt. Han vet hva det vil si å leve med usikkerhet. Han vet hva det vil si å være avhengig av andres godhet. Han vet hva det vil si å være sårbar.

Barnet som flyktet fra Betlehem, ble verdens frelser. Barnet som flyktet fra vold, ble Fredsfyrsten. Han som opplevde avvisning, ble en kilde til tilhørighet. Han som ble en fremmed, åpnet veien for at vi kan bli en del av Guds familie.

Senere, når Jesus taler om den endelige dommen, sier han: «Jeg var sulten, og dere ga meg mat. Jeg var tørst, og dere ga meg drikke. Jeg var fremmed, og dere tok imot meg.» (Matt. 25)

Legg merke til hva Jesus ikke sier. Han sier ikke: «Jeg så en fremmed.» Han sier ikke: «Jeg hørte om en fremmed.» Han sier ikke: «Jeg kjente en fremmed.» Han sier: «Jeg var en fremmed.»

Jesus identifiserer seg så tett med mennesker i sårbare situasjoner at måten vi møter dem på, blir måten vi møter ham på. Det er en sterk tanke. Kanskje dette er noe av det vakreste Bibelen forteller oss?

Den barmhjertige samaritan – og hele vår menneskefamilie

En dag stilte en lovkyndig Jesus et spørsmål mange fortsatt stiller: «Hvem er min neste?» Som svar fortalte Jesus lignelsen om den barmhjertige samaritan.

En mann ble overfalt og etterlatt halvdød. En prest kom forbi og gikk videre. En levitt gjorde det samme. Men en samaritan stanset, tok seg av ham og sørget for videre hjelp.

Dette var overraskende for dem som lyttet. Samaritaner og jøder levde atskilt. Likevel var det samaritanen som handlet. Han spurte ikke hvor mannen kom fra, hva han trodde på eller hvem han tilhørte. Han så et menneske i nød, og det var nok.

Slik viser Jesus at «vår neste» ikke defineres av bakgrunn eller tilhørighet, men av medfølelse og praktisk omsorg.

Han spør ikke Hvem fortjener min kjærlighet?
Spørsmålet er: Vil jeg velge å elske?

Ellen White skriver:
«Vår neste er hele menneskefamilien.»

Den barmhjertige samaritan minner oss om at medfølelse ikke bare er en følelse, men handling. Å se, stoppe opp og vise omsorg med barmhjertighet.

Menighetens mulighet: Å være Jesu hender og føtter

Når vi ser omfanget av mennesker på flukt i verden i dag, kan det være lett å kjenne seg overveldet. Behovene er så store. Noen ganger spør vi oss: Hva kan jeg gjøre? Jeg er bare et menneske. Jeg tilhører en liten menighet. Jeg bor langt unna en flyktningleir.

Gud ber ikke sitt folk om å løse alle verdens problemer. Han ber dem om å være trofaste. Vår menighet i Norge har valgt å vektlegge *trofasthet, raushet og samfunnsengasjement* blant våre kjerneverdier.

Gang på gang ser vi at Gud virker gjennom vanlige mennesker som er villige til å gjenspeile hvem han er. Den lille gutten kom med matpakken sin. Enken ga det hun hadde. Samaritanen viste omsorg. Disiplene stilte seg tilgjengelige. Og Gud brukte det de la i hans hender.

Slik er det også i dag. Spørsmålet er om vi er villige til å la Kristi hjerte prege oss der vi er. Hebreerne 13,2 minner oss om: «Glem ikke gjestfriheten. Noen har hatt engler som gjester uten å vite det.» Gjestfrihet har alltid vært en viktig del av livet med Gud, og det handler om mer enn å invitere noen hjem. Det handler om å åpne livet, gi plass i hjertet og hjelpe andre til å bli sett, verdsatt og tatt imot.

I en verden der mange opplever å stå alene, langt hjemmefra og glemt, blir gjestfrihet et tydelig vitnesbyrd om evangeliet. Alle menigheter kan være et sted der fremmede blir venner og der ensomme finner fellesskap, der sårbare mennesker blir møtt med verdighet, og der Kristi kjærlighet blir synlig. Vi kan be. Vi kan lære. Vi kan ta imot. Vi kan løfte stemmer for dem som trenger det. Vi kan støtte arbeid som møter mennesker på flukt, og ikke minst kan vi lære barna våre å se mennesker slik Jesus gjør. Evangeliet bæres av både ord og handling, og når de to går sammen, får mennesker glimt av Jesus.

Dette er kjernen i ADRA's formål: «Å tjene mennesker, slik at alle kan leve slik Gud ønsker.»

ADRA møter mennesker som mennesker, ikke som merkelapper. Slik gjorde Jesus – og slik ser vi det levd ut i menigheten i dag. Hvert menneske er skapt med verdighet og verdi.

Lidelse var ikke en del av Guds opprinnelige vilje. Gud vil en dag vil gjenopprette alt, og frem til da kaller Gud oss til å være med i dette arbeidet.

Hvert måltid som deles, sier: Du betyr noe, du har verdi.
Hvert barn som får skolegang, sier: Din framtid betyr noe.
Hver handling av omsorg sier: Du er ikke glemt.

Den første «prekenen» som mange mennesker møter er omsorg, handling og nærvær.
Dette svekker ikke evangeliet. Det viser det.

Rettferdighet spør: Hva er rett?
Barmhjertighet og omsorg spør: Hva trengs?
Kjærlighet spør: Hvordan kan jeg tjene?

Når rettferdighet, omsorg og kjærlighet får virke sammen, reflekteres Jesus.

Slik blir vi vitner om det riket som kommer, et rike der rettferd skal råde, lidelsen ta slutt og mennesker får leve slik Gud har tenkt.

Bibelens siste ord handler om gjenoprettelse. Et av de vakreste bildene som bibelen maler, finner vi i Åpenbaringen 7,9: «Deretter så jeg en skare så stor at ingen kunne telle den, av alle nasjoner og stammer, folk og tungemål. De stod foran tronen og Lammet.»

Mennesker fra alle steder. Alle språk. Alle kulturer. Samlet foran Gud.
Legger du merke til at det er noe som mangler der?

Det finnes ingen flyktningleirer, grenser eller frykt. Ikke vold, forfølgelse eller flukt.
Ingen står utenfor, for alle er kommet hjem.

Blant disse er mennesker som en gang levde med uro og som ikke visste hva som ventet. Nå er de trygt hos Gud og ikke lenger sårbare eller glemt.

En dag vil flyktningleirene være borte. En dag vil alle kriger ta slutt. En dag vil familier bli gjenforent.
En dag vil tårene tørkes bort. En dag vil det som er ødelagt, bli helbredet. En dag skal urett bli gjort opp. En dag skal Guds barn være hjemme. Dette er vårt håp, og det er løfter fra Jesus:

Han som selv var et barn på flukt.
Han som tok imot den fremmede.
Han som stilte seg nær de sårbare.
Han som døde og stod opp igjen.
Han som har sagt: «Se, jeg kommer snart.»

La meg avslutte med en enkel oppfordring:

Når du møter et menneske som er fremmed for deg – husk at Gud ser dem.
Når du møter mennesker i sårbare situasjoner – husk at Gud elsker dem.
Når du møter mennesker på flukt – husk at Jesus selv har vært der.
Når du ser lidelse – husk at menigheten er kalt til å være Jesu hender og føtter.

Guds omsorg for den fremmede viser hvem han er. Vår respons viser om vi deler hans hjerte.

Henvisninger til Ellen G. White bygger blant annet på:

- «Vår neste er hele menneskefamilien» The Desire of Ages (Slektenes håp), kapittelet om Den gode samaritanen.
- «Velgjørenhetens arbeid, slik det beskrives i evangeliet, skal ikke ha andre grenser enn menneskers behov og lidelse» The Desire of Ages, kapittelet «The Least of These My Brethren» (Disse mine minste små.).
- Tanken om at ånden fra den barmhjertige samaritan bør prege kirken, er hentet fra Ellen G. Whites tekster om kristen tjeneste og et praktisk kristenliv.